Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 108. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 10-го ТРАВНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY MAY 10, 1980 No. 106. VOL. LXXXVII.

XIII КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ ВІДБУДЕТЬСЯ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ 10-12 ЖОВТНЯ 1980 РОКУ

На нарадах Екзекутиви і Крайової Ради Українського Конгресового Комітету Америки, що відбулося 15-го вересня 1979 року, порішено відбути XIII Конгрес Українців в Америці в п'ятницю, суботу і неділю 10, 11 і 12-го жовтня 1980 року в готелі Бенджамін Френклін у Філядельфії.

Конгрес УККА буде Ювілейним Конґресом в його 40-річчя постання і праці. І-ий Конґрес відбувся у Вашінґтоні в дні 24-го травня 1940 року. Він віддзеркалював консолідацію всіх українських організацій у час початку II-ої світової війни. Напередодні XIII-го Конґресу завершено в 1979 році консолідацію всіх українських центральнсх установ і організації в системі Українського Конґресового Комітету Америки.

Згідно зі статутом УККА, прийнятим на XII Конґресі в дні 9-го жовтня 1976 року, в розділі IV так сказано про конвенцію УККА:

„Конвенція всіх членів УККА відбувається під назвою Конґрес Українців Америки що чотири роки, в роках виборів Президента ЗСА, в часі і місці, визначених Крайовою Радою. Про це мають бути належно повідомлені всі членські організації й українська преса щонайменше за сто днів перед устійненим реченцем Конвенції.

Конвенція приймає звіти керівних органів і уділює їм абсолюторію, вибирає керівні органи, ухвалює напрямні діяльности УККА і вирішує всі проблеми, що стоять на денному порядку.

Конвенція складається з належно обраних делеґатів членських організацій, делеґатів Відділів УККА, делеґатів платників Народного Фонду УККА, членів Крайової Ради УККА і Контрольної Комісії УККА.

Намічування кандидатів на уряди або в члени Комісії переводить дев'ятнадцятичленна (19) Номінаційна Комісія, яку призначає Крайова Рада. Обов'язок цієї Комісії приймати від членства запропонованих кандидатів, перевіряти їхні кваліфікації та пропонувати Конвенції вибір тих кандидатів, яких на основі рішення Комісії кваліфіковано для такої функції.

Вищесказане не перешкоджає ставленню кандидатур і їх піддержуванню на самій Конвенції.

Голосування для вибору Президента УККА переводиться окремо, а голосування над усіма іншими кандидатами до виборних органів УККА переводиться листами, як цілости.

По виборах усі урядовці виконують свої обов'язки доти, поки в приписаний цим Статутом спосіб не утратять свого уряду."

На основі обов'язуючих постанов Статуту УККА, в Конґресі можуть брати участь всі члени УККА, себто організації, що були прийняті в члени і підписали відповідну декларацію в справі виконання наложених на них Статутом УККА обов'язків, як і фізичні особи-делеґати платників Національного Датку.

Всі такі членські організації, що зголосять свою участь в Конґресі, згідно з постановою Четвертого Конґресу, що відбувся 5-го листопада 1949 року у Вашінґтоні, повинні:

1. Мати вплачені членські вкладки за три останні роки в приписаній Статутом висоті.

2. Їхніми делеґатами на Конгрес можуть бути тільки такі громадяни, що є постійними платниками Національного Датку і не залягають із вплатою за останні три роки.

3. Всі ті членські організації зобов'язані на місять перед Конґресом сплатити всі свої залеглості, а крім того вплатити одноразово реєстраційну оплату, яка буде устійнена на нарадах Крайової Ради, що відбудеться 14-го червня 1980р.

Хто має право брати участь у Конґресі?

Згідно з постановами Статуту, Розділ II точка 5, на

(Закінчення на стор. 4)

„Рада Прихильників УНР" інформує про своє існування та цілі

Представники Ради Прихильників УНР з редакторами „Свободи". На фото сидять (зліва): ред. Любов Коленська, інж. Всеволод Саленко, д-р Марія Бек, ред. Іван Кедрин-Рудницький і ред. Ярослав Гайвас. Стоять (зліва) редактори: Володимир Левенець, Людмила Волянська і Зенон Снилик.

Джерзі Ситі. — З кінцем минулого місяця, 22 квітня ц.р., відвідала редакцію „Свободи" д-р Маруся Бек як голова Ради Прихильників Української Народньої Республіки у товаристві двох членів Президії тієї недавно створеної організації — ред. Івана Кедрина-Рудницького й інженера Всеволода Саленка, — щоб поінформувати про характер, причини заснування, цілі і працю названої організації. В розмові з редакторами гості інформували, що Рада Прихильників Української Народньої Республіки постала кругло рік тому в реакції на ті відносини, які настали в Державному Центрі УНР на чужині. Заснували Раду — інформували її представники — довголітні активні діячі УДЦентру, колишні і теперішні звеличники ідеї української демократичної ні від кого незалежної держави. Розв'язання Української Національної Ради 7 березня 1978 р. після того, як Президія УНРади більшістю голосів у тайному голосуванні прийняла поворот до УНРади двох партій, які опинилися були поза нею, ще не було причиною постання Ради Прихильників. Опозиційні супроти того розв'язання УНРади діячі з різних політичних партій пропонували створити „Комісію згоди" і на базі компромісу з президентом УНР в екзилі п. Миколою Лівицьким скликати 8-му сесію УНРади, яка все одно вже підготовлялася і мала законний обов'язок перевірити всі акти, які сталися між двома сесіями, та їх затвердити або відкинути. Сама ж Президія УНРади

(Закінчення на стор. 4)

У ПОШАНІ УКРАЇНСЬКОЇ МАТЕРІ

ВСІМ МАТЕРЯМ ПРИСВЯЧУЮ

Коли розквітають всі квіти весняні
І радісний лине птахів переспів,
Вам, друзі, сказати я хочу про маму,
Одно лиш хвилює — чи вистачить слів?

Чи вистачить слів, щоб сказати про очі,
Про мрії, про зморшки на чистім чолі,
Про руки дбайливі, до праці охочі,
Про ту найдорожчу, що є на землі.

На жаль, ще не скрізь на блакитній планеті,
Спокійно, щасливо живуть матері...
Згадаймо про війни, жахливі тенета.
Що хмарами туги пливуть ще вгорі.

Про матір вкраїнську згадаймо сьогодні
Про сум, що прикритий жалобою вій,
Про сина й дочку — в Сибірі караються
За кращую долю Вітчизні своїй.

Н. Кібець

(С. К. Корбут)

Фідель Кастро намагається торгувати втікачами

Вашінгтон. — Кубинський диктатор Фідель Кастро намагається використати ситуацію з втікачами, щоб добитись встановлення дипломатичних зв'язків із ЗСА та усунення американських військ з морської бази у Ґуантанамо.

Це виявилось під час переговорів представників американської Іміґраційної служби з кубинськими урядовцями в справі виїзду 400 кубинців, які перебувають біля будівлі т.зв. Секції інтересів ЗСА в Гавані. Кубинська влада дала тим особам дозвіл на виїзд ще минулого року, а Уряд ЗСА погодився прийняти їх. Тепер, однак, Кастро створює різні трудноші для їхнього виїзду та ставить різні вимоги до Уряду ЗСА.

Сенатор Ричард Стовн з Фльориди поставив цю справу у площину прав людини, обвинувачуючи Кастра у порушенні тих прав та закликаючи президента Джіммі Картера не поступитись.

У міжчасі, втікачі дальше приїжджають до Фльориди, переповнюючи провізоричні центри перевірки та створюючи різні трудноші економічного порядку. Під час перевірки виявилось, що серед втікачів, яких число зросло до 27,000, є деяке число злочинців і, можливо, аґентів. Досі іміґраційні службовці і працівники Федерального Бюра Інвестиґацій придержали біля 200 запідозрених осіб для дальшої перевірки. До Фльориди прибуло 400 вояків американської морської піхоти, які заступили членів Національної ґвардії у нагляді над втікачами.

Згідно з повідомленням офіційного радія Гавани, у порті Марієль перебуває 1,380 малих човнів, які чекають на втікачів. Речники Прибережної сторожі твердять, що кубинська поліція і вояки перевантажують човни втікачами та висилають їх у небезпечну подорож до Фльориди.

Поховали Тіта з великими почестями

Беоґрад. Королі, президенти, прем'єри, міністри й численні найвидатніші дипломати репрезентували 115 держав на похороні Тіта. Сам похорон тривав чотири години разом з цивільним обрядом біля тіла Покійного, яке було зложене в будинку парляменту.

Шлях, яким перевезено тіло до могили, довгий на три милі й ті три милі були обложені людською масою мешканців Беоґраду й цілої Юґославії. В почесній групі слідували шість прапорів шести республік, представники партизанських з'єднань, якими Тіто командував, сто відзначених найвищими бойовими орденами, вінки й п'ять подущин з різними орденами Покійного. Дружина Покійного Йованка, яка жила в сепарації від 1977 року, йшла в товаристві двох синів Тіта з першого подружжя. Над похоронним походом перелітали реактивні літаки „Яструби" юґославської продукції.

В часі похоронних обрядів звертав на себе увагу Л. Брежнєв, який одинокий сидів на спеціяльно для нього уставленому кріслі, бо виглядав хворий і стомлений. А побіч нього „залізний міністер закордонних справ, А. Громико. У відрізненні від усіх вони носили капелюхи.

Промови виголосили Лазар Колісевскі, теперішній президент Юґославії і Степан Дороньскі, лідер Компартії. Л. Колісевскі підкреслив, що „слова не можуть висловити нашого жалю, що ти помер, ані нашої гордости, що ти був з нами". С. Дороньскі у своєму слові згадав 1948 рік і зірвання Тіта з Москвою, що, очевидно, з'ясовує поставу теперішнього юґославського керівництва.

Рада Безпеки ОН знов голосує проти Ізраїля

Ню Йорк. — Згідно з традиційною рутиною, Ради Безпеки ОН знову перевела голосування в справі Ізраїля. Цим разом йшлося про видалення ізраїльськими державними органами двох посадників міст в Ізраїлі і одного ісламського судді. Ізраїльські чинники видалили їх після кривавого нападу арабських терористів на групу жидів в Геброні, які проходили вулицею після своєї релігійної відправи. В нападі загинуло шість ізраїльтян. Напасники втекли. Видалені посадники й суддя мали перед нападом накликувати до того рода акцій.

Американський делеґат стримався від голосування.

Хоч засідання в цій справі було дуже коротке, сторони повторили свої звичайні арґументи. Представник Палестинської Визвольної Організації опісля порівняв видалення тих трьох палестинців за кордон Ізраїля з практикою гітлерівців, з якою, як виглядає, він мало обізнаний.

ПОНАД СТО ДИПЛОМАТИЧНИХ ЗУСТРІЧЕЙ ВІДБУЛОСЯ В ЧАСІ ПОХОРОНУ ТІТА

Београд. — Чотири королі, 33 президенти, вісім віцепрезидентів, 21 прем'єрів і величезна кількість різних дипломатів взяли участь у похоронах Тіта, який тривав чотири години. Перед похоронами, як тільки з'їздилися учасники, зразу почалися дипломатичні зустрічі й розмови. Згідно з отриманими інформаціями деякі з тих розмов принесуть чималі наслідки.

Найбільше активними були й найбільше розмов відбули та можуть похвалитися наслідками тих розмов, дві жінки: прем'єр Англії Марґарет Тачер і прем'єр Індії Індіра Ґанді. М. Тачер зуміла в 24 години свого побуту в Беоґраді відбути аж вісім більших розмов, на яких вона мала змогу порушувати найрізнородніші проблеми й клопоти. Очевидно, головною проблемою для неї було з успіхом закінчити розмову з канцлером Західньої Німеччини Гельмутом Шмідтом. Бо ж йдеться про мільйони долярів, які Европейський Спільний Ринок наложив, як і кожному іншому учасникові ринку пропорційно до його можливостей, вплатити до спільного фонду. Але мабуть німець був неуступчивий, бо після довгої розмови, в якій Тачер показала себе неабияким математиком, англійський речник Інгґем сказав: „справи не посунулися вперед ані на йоту".

Мабуть краще вийшло І. Ґанді. Після приємної „розмови двох бабунь" — обидві мають онуків — Ґанді з мамою президента Картера Ліліян Картер, взялася також до Гельмута Шмідта. Чи мала успіхи в розмові з них, дотепер невідомо. Але зате відомо, що не мав успіху в розмові з нею Леонід Брежнєв, який настоював, щоб вона підтримала совєтську інтервенцію в Афганістані. Ґанді не погодилася мабуть змінити свою поставу. Про що вона говорила з Тачер, так і залишилося жіночою таємницею. Чи не найуспішнішою випала її розмова з Гуа Ґуофенґом, китайським прем'єром. Після тієї розмови кинулися на Ґанді репортери. Стосунки між Китаєм і Індією холодні від часу китайського наступу на Індію, у якому китайці однобічно при допомозі сили пересунули свою границю з Індією. До того ж Індія, а зокрема Ґанді утримує приязні стосунки з СССР. Під тиском настирливих запитів кореспондентів, яких цікавило в першу чергу, як же в майбутньому виглядатиме трикутник Індія-Китай-СССР, вона сказала дуже значуще: „Приязнь з однією нацією (тобто з СССР), не перешкаджає приязні з другою" (з Китаєм).

Віцепрезидент Мондейл, як видно, не мав ніяких особливих дипломатичних завдань. Він приїхав на похорон. Одначе він відбув різні зустрічі, а його завваги після двох розмов багатомовні. Після розмови з румунським лідером М. Чавшеску віцепрезидент Мондейл сказав: „Він (Чавшеску), не зважаючи на його репутацію незалежного від Москви політика, в справі совєтської інтервенції в Афганістані, зайняв подібну до совєтської поставу." В розмові з Гельмутом Шмідтом, західньонімецьким канцлером віцепрезидент підкреслив американські сумніви стосовно вчасности і теми розмов, які пропонує Москва на випадок візити Г. Шмідта до СССР.

З найбільшою парадою приїхав на похорон Тіта Л. Брежнєв. З ним був А. Ґромико, численні дипломати, а ще численніші охоронці, не бракувало також і англійського перекладача. Як видно з різних заходів з російського боку, намічалося більше різних розмов, але було тільки дві, гідні відмічення: розмова з Індірою Ґанді і з комуністичним лідером Східньої Німеччини Еріком Гонекером.

Китайский лідер Гуа зустрічався з багатьма учасниками похорону, постійно усміхався, але про висліди його розмов, за вийнятком з Ґанді, не багато відомо.

Л. Брежнєв затурбований бойкотом Олімпійських ігрищ

Москва. — Леонід Брежнєв, затурбований бойкотом літніх Оімпійських ігрищ, погодився на виключення національних гимнів і прапорів з церемоній відкриття і закриття, що його запропонував Міжнародний Олімпійський Комітет в надії, що західньоевропейські країни не підуть вслід за ЗСА і Канадою у справі бойкоту.

Кілька годин перед його виїздом до Юґославії на похорони президента Тіта, Брежнєв відбув одногодинну зустріч з головою МОК-у лордом Кілланіном та з його екзекутивною секретаркою Монік Берлію, які несподівано прибули до Москви. У висліді розмов, Кілланін добився від Брежнєва згоди виключити національні прапори і гимни з церемоній відкриття і закриття ігрищ та в цей спосіб очистити їх від „політичних елементів".

КОРОТКІ ВІСТІ

В Америці

АДМІНІСТРАЦІЯ ЗСА ВИДАЛА ДОЗВІЛ НА ПРОДАЖ ТЕХНІЧНОГО УСТАТКУВАННЯ ДЛЯ буріння Совєтам. Устаткування призначене для пошуків ропи в прибережній полосі Сахалінських островів. Продаж таких устаткувань за кордон вимагає згоди уряду.

УРЯДОВІ КОЛА В ВАШІНҐТОНІ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО КОРАБЕЛЬНІ ВАРСТАТИ В СЄВЕРОДВІНСКУ над Білим морем закінчують будову величезного підводного човна, зовсім нового типу. Про будову того типу підводних човнів совєтами нічого дотепер не було відомо. Човен той більший від нового типу американського „Трайдент" та порушуваний атомовою енерґією. Улаштування на його палубі вказували б, що там не буде вбудовано викиднів для ракет, а ширина його 57 стіп у промірі вказувала б, що він буде вжитий для підводних транспортів, або якихсь, дотепер ще не устійнених цілей.

СТЕЙТОВА РАДА ОСВІТИ В НЮ ДЖЕРЗІ ПОГОДИЛАСЯ перевірити справу введення обов'язкового навчання про статі у всіх публічних школах стейту, починаючи з 1983 року. Доручення Раді в цій справі дав стейтовий сенат, який виніс рішення відношенням голосів 32 до 4. У свою чергу Рада доручила екзекутивному комітетові перевірити цю справу та подати пропозиції до 11-го червня, які будуть розглянені пленумом Ради. Опити серед населення виявили, що переважаюча більшість громадян є проти того рішення.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ ЗАТВЕРДИЛА БЮДЖЕТ в сумі 611,8 більйона долярів на фіскальний 1981 рік та доручила головам 18-ох різних комісій узгіднити та апробувати зменшення фондів на різні внутрішні соціяльні програми в сумі 9 мільйонів долярів. Бюджет передбачує надвишку у висоті біля 2 більйонів долярів. У Сенаті ведуться дебати над бюджетом у висоті 612,9 більйона долярів. Ці проєкти, як і версія запропонована президентом Картером, передбачують надвишки вперше за останніх 12 років. Обмеження у фондах подиктоване зростаючою інфляцією.

ВІЙСЬКОВІ ПАТАЛОГИ ПЕРЕВЕЛИ БАДАННЯ тлінних останків вісьмох американських вояків, які згинули під час невдалого рейду на Теґран з метою визволити американських закладників. Тлінні останки п'ятьох летунів і трьох вояків морської піхоти перевезено у дев'ятьох домовинах з Ірану через Швайцарію до летунської бази Довер у стейті Делавар. Департамент оборони твердить, що у рейді згинуло вісім осіб, однак іранці настоюють на тому, що вони знайшли дев'ять, а то й десять тіл. Тіла поховано на цвинтарі в Арлінґтоні, а президент Картер попрощав їх в імені цілого народу.

ПРЕДСТАВНИКИ РІЗНИХ ГРОМАДСЬКИХ ГРУП, в тому числі зорганізоване робітництво, вимагають від Уряду уділення політичного азилю численним втікачам з Гаїті, яких щораз більше прибуває на Фльориду. Від осені 1972 року їх число на Фльориді зросло до біля 26,000. Вони твердять, що вони є політичними втікачами та що їм грозили переслідування під диктаторським режимом президента Жана Кльода Дюваліє. У Маямі кілька втікачів внесли скаргу до федерального суду, обвинувачуючи Уряд у „подвійній моралі", бо тоді коли приймається тисячі осіб з Куби, втікачам з Гаїті відмовляється права на азиль.

У світі

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ АҐЕНТСТВО РОЙТЕРС В СХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ засуджено на шість років тюрми громадянина Західньої Німеччини Ґерда Ґольмера за приналежність до професійної організації допомоги у втечах зі Східньої Німеччини і переведення людей через кордон.

ГОЛОВА АМЕРИКАНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ ПРОФСПІЛОК, АФЛ-Сі-Ай-О, ЛЕЙН КІРКЛЕНД закликає проводи різних профспілок домагатися високих підвишок у заробітних платнях робітників в нових контрактах. Кіркленд пояснив, що прийняті норми й статут профспілок вимагають від їхнього керівництва добиватися для робітників як найбільших вигід, а зовсім не згадують про загальне добро.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА КАРТЕРА РОБИТЬ СПІЛЬНІ НАРАДИ З ПРОФСПІЛКОЮ автомобілевих робітників і з представниками автомобілевого промислу для притягнення закордонних капіталів в перебудову американської автомобілевої індустрії. Йдеться в першу чергу про японську автомобілеву індустрію, яка покриває около четвертини американського запотребування автомобілів, продукованих в Японії. Державній адміністрації і профспілкам йдеться про те, щоб хоч частину японці продукували в ЗСА. В тій цілі відбуваються переговори з японськими фірмами.

ЗБІЛЬШИЛИСЯ ВИГЛЯДИ НА ЗАКЛЮЧЕННЯ ДОГОВОРУ МІЖ ЗСА І КИТАЄМ у справі імпорту текстильних виробів до ЗСА. Китайська текстильна продукція на багато дешевіша як американська, якість її дуже висока і через те вона почала витискати з американського ринку американський продукт. Уряд ЗСА ввів, на вимогу текстильного промислу, обмеження для китайців, що не є корисним для інших галузей американського промислу, бо китайці всі прибутки з американського ринку витрачають за закуп різних інших американських промислових виробів. Останнім часом в переговорах торговельних представників обидвох сторін знайдено базу для заключення торговельного договору.

КОРПОРАЦІЯ ҐРАММЕН, ГОЛОВНИЙ ПРОДУЦЕНТ БОЙОВИХ літаків в ЗСА поінформувала, про зріст прибутку за останній квартал на 600 процентів.

АНГЛІЙСЬКА ПРЕСА ПОДАЛА ДОКЛАДНІШІ ВІДОМОСТІ ПРО ПЕРЕБІГ І ВИСЛІДИ атаки спеціяльних англійських частин на обложену іранську амбасаду в Лондоні: вбитих терористами двох закладників і п'ять терористів, яких вбили англійці, важко ранених двоє. Важко ранені є жертвами обстрілу групи закладників терористами в часі англійського наступу. Один, шостий терорист, якого прізвище ще не зідентифіковано, арештований. Британський працівник амбасади, Роналд Моріс, заявив: „...коли б британські вояки почали наступ дві секунди пізніше, я тут не був би між вами, щоб розказати цю історію". Британці почали наступ, коли терористи вже приготовили все для масового розстрілу закладників. Військове командування відмовилося від публічного виявснювання деталів операції.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily exept Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата: на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

У День Матері

Святкування Дня Матері походить, як відомо, з давніх часів і звичаїв почитання матері в стариннїй Греції, а також в Малій Азії. В Україні-Русі культ почитання Богоматері, а згодом усіх матерів поширився після прийняття християнської віри українським народом.

На американському континенті Свято Матері започаткувала Анна Джарвис, а Конґрес ЗСА офіційно признав це Свято національним днем у другу неділю травня. Треба сказати, що вже від самих початків християнства удухотворену постать матері зображували й вичаровували творці мистецтва, письменники і поети зокрема ті, які, дуже часто присвячували Їй свої найкращі твори. В Україні найчастіше ця творчість почитання матері тісно пов'язана з почитанням Богоматері, опікунки нашого народу. Матір в Україні була уосібленням життя, виховницею, різьбарем твердих українських характерів, зберігачем гарних українських традицій, серцем і душею родини, борцем за життя і щастя своєї родини і свого народу, духом злагоди в родинному і суспільному житті тощо.

На поселеннях поза Україною українська мати перейшла все, що тільки може дізнати, будучи не на своїй землі, мати-еміґрантка — важку працю і душевні сповнені тривоги переживання за виховання своїх дітей, за утривалення їх в українській спадщині, за їхнє майбутнє. Бо не легко було українській матері передати своїм дітям українську духовість, українську культуру, а в впоряд з цим дбати про матеріяльне забезпечення родини, а теж журитись і думати про залишених в Україні рідних, про долю українського народу взагалі, про суспільну працю матері-активістки, бо тиск чужини був великий і вимагав надзвичайної, часто надлюдської натуги, щоб його витримати. Але образ України — поневоленої, переслідуваної, яка намагається, не дивлячись на обставини, йти на прю з ворогом, додавав силу нашим матерям, зроджував у них надію.

Тому у це Свято наших матерів, вглибімось у саме поняття матері, згадаймо про матерів в Україні, вони ж бо у цей день заслуговують на нашу особливу увагу і застановімось над перспективою майбутнього, здійснення якого зможе прийти тільки тоді, коли крок в крок з чоловіками до спільної мети йтимуть наші Матері.

Микола Руденко

МАТИ

Наливається вірою серце моє,
І вдивляється думка в невидимий корінь:
Ген селянка мадонною в небі встає —
Господинею вічних земних перетворень.

Все, що мусить померти — помре на віки.
І народиться День із новим неспокоєм.
Україно!...
З твоєї легкої руки
Не боронь мені стати твоїм перегноєм.

Хай вростають у череп шорсткі корінці,
Вибираючи з мене земне і небесне.
Прийде вищий туман,
і в його молоці
Невгасима зоря над землею воскресне.

Сонце зніме умову з натомлених рук,
Всесвіт кине на плечі блакитну кирею...
Кизякова,
солом'яна,
чорна від мук, —
Станеш, ти Україно, тією зорею.

К. Крупський

СОЛЖЕНІЦИН ВІДКРИВАЄ СВОЇ КАРТИ

(1)

При кінці грудня 1978 року „Свобода" (числа 280-284) надрукувала серію моїх статтей п.з. „Україна та українці в кінцевій книзі Архіпелаґ ҐУЛаґ". На ту статтю відгукнулося декілька авторів в кількох українських газетах. Більшість авторів вірно зрозуміло, що метою моїх статтей було бажання вказати на факт, що своїми згадками позитивного характеру про Україну та українців, Солженіцин у своєму літературному творі робить нам добру прислугу, а головно тим, що популяризує назву нашого народу, бо з досвіду знаємо, що навіть тут, в Америці, ще дуже багато людей глядять на українців як на якусь версію назви росіян. Той, хто має відкриті очі та вуха на цю справу, може зустрітись із тим сумним фактом ще дуже часто.

Серед відгуків на мою статтю знайшлася одна особа, яка мало не посудила мене в якомусь „солженіцофілстві", але, як знаємо, тільки непорозуміння часом доводить до подібних закидів, яких і не варта оспорювати. Я і так зробив — зовсім не відізвався на неслушний закид. Варта згадати, те, що у моїй статті я також висловив непогодження з пропозицією Солженіцина обкроїти територію України дорогою плебісциту, а сьогодні хочу висловити таке непогодження з його думками, висловленими у його довшій політичній статті (39 сторінок), яка є надрукована в журналі „Форейн Афейрс" (цьогорічний весняний випуск) п.н. „Нерозуміння Росії є загрозою для Америки".

Безсумнівно, що Солженіцин є непримиренним противником комунізму. Але ж ми знаємо, що такими противниками були і є чимало інших російських інтелектуалістів і цей факт зовсім не означає того, що таким чином ті всі росіяни автоматично стають прихильниками демократичного устрою в Росії після повалення комунізму, або, що вони є за ліквідацію російської імперії у майбутній Росії.

Коли читаєте текст звісної гарвардської інавгураційної промови Солженіцина, а також текст його недавньої статті, яка була надрукована в журналі „Тайм" (18-го лютого 1980), то виразно завважуємо те, що Солженіцин з резервою, а то й з упередженням, ставиться до демократичного устрою, а особливо до американського. Це його упередження до демократії є ще більше виразним у названій статті журналу „Форейн Аферс".

Ми свідомі того, що кожен не-комуніст не мусить бути автоматичо демократом. Це право політичного погляду має також і Солженіцин, але кажучи щиро ми заскочені нетактовністю автора „ҐУЛаґу", що її він чимраз більше виказує супроти країни, яка є єдиною із багатьох країн у світі, що могла дати йому безпечний і вигідний притулок. Солженіцин з іронією відкидає такий устрій держави, який „не всилі дати собі раду з поширеним злочинством".

Читач прекрасно розуміє, яку країну має на гадці автор статті, але тут можемо запевнити автора „ҐУЛаґу", що з нього говорить неприховане упередження до країни, якої він особисто не пізнав і ніколи не пізнає, живучи у вигідному відокремленні в стейті Вермонт. Він помиляється, якщо думає, що Нобелівська нагорода уповноважує його бути авторитетом „всіх знань", бо такої людини немає на світі, якій були б відомі ті речі, яких вона не простудіювала.

На вступі статті автор дуже емоційно намагається доказати те, що Росія це не СССР, і що ті, які писали і пишуть: „Російські танки вступили до Праги", „російський імперіялізм", „ніколи не вірте росіянам" і т.п. — помиляються, бо тут замість „Росія" і „російські" треба писати „Совєтський Союз", „Совєтські" і т.п.

Солженіцин гостро критикує американських професорів — славістів за їхнє „спотворювання" історії Росії, бо вони представляють період царської Росії як тоталітарний. За взірець такого спотворення Солженіцин ставить книжку професора Гарвардського університету Ричарда Пайпса п.н. „Росія за давнього режиму".

Сам же Солженіцин, уважаючи „Руську Правду" за твір духовости російського народу допускається дійсного перекручення історичних фактів, бож деспотизм російських царів — батюшків є історичним фактом таким як і те, що „Руська Правда" це духовий твір українського, а не російського народу. У своєму націоналізмі Солженіцин посувається дальше чим ті, що вчили його історії, бо вони принаймні вважають українську Княжу Добу спільною історією „братніх народів" — білоруського, російського та українського, а Солженіцин зовсім відрізує голову та відрубує корінь українського народу і таким чином, подібно як і вимираюча російська біла ґвардія, робить українців безбатченками. Це вже тільки один крок до роблення українства „німецькою інтриґою".

Солженіцин каже, що подібних тиранів до Івана Грізного і Петра Великого можна знайти в історії Англії, Франції, Еспанії та інших народів. А дальше, Солженіцин відкрито захвалює російський царизм, який, — каже він, — мав нормальну судову систему і політичним засланцям не діялася кривда.

(Продовження буде)

Петро Стерчо

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ ЮЛІЯНА РЕВАЯ

(2)

Одночасно був він одним із найдіяльніших заступників голови Першої Руської-Української Народної Ради, що її очолював о. д-р Августин Волошин. Ця Рада дістала свій мандат від Всенародного Конгресу Угорських Русинів, що відбувся 21-го січня 1919 року в Хусті й ухвалив злучити Угорську Русь з соборною Українською Державою. Цей Конґрес, власне, створив цю Раду й доручив їй дбати про інтереси карпатських українців за кожних обставин. Тому то, власне, ця Народна Рада залишилася на сторожі прав карпатських українців по брутальному гітлерівсько-гортіївському поневоленні Карпатської України! Ця ж сама Карпато-Українська Народна Рада зголосила свою єдність із Всеукраїнською Національною Радою в Києві під час Другої світової війни, що її очолили проф. Микола Величківський - Барвінський, Митрополит Андрей Шептицький і проф. Августин Штефан... Юліян Ревай був соборником!

У празькому парляменті посол Юліян Ревай належав до проурядової фракції, а тому й міг він дещо здобути для свого народу. Його парляментарні промови насичені домаганнями заходів для культурно-освітнього й господарського піднесення країни. Коли ж у рішальні дні творення Карпато-Української Держави в першій декаді жовтня 1938 року формовано перший автономний уряд, Юліян Ревай відігравав у цьому ролю першої ваги, будучи речником української сторони у противазі москвофілам. Дня 11-го жовтня 1938 р. здобуто автономні права країни й Юліян Ревай, враз із о. Августином Волошином, входить до уряду, що його очолював Андрій Бродій. У викритті зрадницьких затій Андрія Бродія в користь Мадярщини відіграв Юліян Ревай першорядну ролю, а це довело до створення чисто українського уряду, очолюваного від 27-го жовтня 1938 р. о. Августином Волошином аж до історичних березневих днів 1939 року. Чи не найважливішою справою Ю. Ревая в чехословацькому парляменті було предкладення ним на затвердження проєкту конституції Карпатської України в дні 22-го листопада 1938 р., прийняттям якої конституційно злеґалізовано існування та дію автономної Карпато-Української Держави.

В уряді Карпатської України займав Юліян Ревай позицію міністра господарства, комунікації та публічних робіт. Годі тут описувати осяги діяльности міністра Юліяна Ревая на протязі п'яти місяців автономної державности, але не можна не поминути того, що це міністерство забезпечило прохарчування населення довозом харчів з Румунії, сполучило розтяті окупацією південної частини Закарпаття мадярами залізниць і шляхів, наладнало транспорт пасажирів і товарів і т.п. Юліян Ревай навіть встиг підписати міжнародний торговельний договір з Німеччиною на експорт лісу й копалин.

Коли ж у виборах до першого Сойму Карпатської України в неділю, 12-го лютого 1939 року, карпатські українці твердо заявили свою нерозривність з українським народом, чехи пішли за підшептами польських шовіністів і московсько-большевицьких поневолювачів України й рішили здусити зародок Української Держави під Карпатами. Перші політичні атаки скерували вони були в сторону найактивнішого міністра уряду Карпатської України — Юліяна Ревая, бо вважали його найбільш наближеним до Головної Команди „Карпатської Січі", яку ген. Лев Прхала рішив розгромити. Небезпека для самого життя змусила Юліяна Ревая перебувати за кордоном від 7-го березня 1939 року. Коли ж, однак по проголошенні повної самостійности Карпатської України устами прем'єра Августина Волошина в Хусті у вівторок, 14-го березня 1939 р., та по виборі Соймом Карпатської України в дні 15-го березня 1939 року о. д-ра Августина Волошина президентом Карпато-Української Республіки, президент того ж таки дня іменував Юліяна Ревая головою уряду суверенної Карпато-Української Республіки й міністром закордонних справ.

Прем'єрові Юліянові Реваєві не довелося повернути на свою суверенну землю. Гортіївські гонведи та польські терористи, з благословення Адольфа Гітлера, криваво перемогли мілітарно „Карпатську Січ" — одчайдушного оборонця суверенних прав українського народу жити власним національно-державним життям. Юліян Ревай опинився на еміґрації без якихнебудь фінансових засобів. Опинився він знову „під возом" і довелося йому важкою працею пробиватися крізь життя під час Другої світової війни. Вибух війни захопив його на Словаччині й не мав він уже змоги виїхати тоді за океан, як це заплянував, щоб розгорнути акцію в обороні прав Карпатської України в якій саме тоді, здавалося, надійшло відродження, підкарпатських русинів.

Виїхавши по війні на дальшу еміґрацію до Німеччини, він включився негайно в суспільно-громадське життя української еміґрації, працюючи на відповідальній позиції в Центральному Представництві

(Закінгення на стор. 3)

СТАРАЮТЬСЯ „ВІДПОЛІТИЗУВАТИ" ОЛІМПІЯДУ

(з.с.) Рим, Італія. — Представники кількох олімпійських комітетів країн Західньої Европи, у наявному намаганні спасти цьогорічну Олімпіяду в СССР, винесли цілий ряд пропозицій з метою „відполітизувати" ці ігрища, які стоять під загрозою бойкоту біля 20-ма країнами, в тому числі такими спортово могутніми державами як ЗСА, Канада, Японія і Китайська Народна Республіка, у наслідок інвазії СССР на Афганістан.

Як виходить із кінцевого комунікату, представники західньо-европейських комітетів бажали б піти якнайдальше по лінії виелімінування усіх національних елементів з Олімпіяди, включно з прапорами, гимнами тощо під час церемоній відкриття, закриття і вручення медалів. Стараючись зайняти компромісове становище і буцімто „злагіднити атмосферу напруження", яка може перетворити цьогорічні ігрища у пропаґандивний фарс, ці представники звернулись до московських організаторів з проханням не допустити до політичних промов під час відкриття ігрищ. У той сам час, вони закликають крайові комітети відмовитися від участи в міжнародному молодечому здвизі, що його на час ігрищ заповіли совєтські організатори, очевидно, з метою вивезти з Москви та інших призначених на ігрища міст, в тому числі й Києва, молодь різного віку, щоб вона не заразилась виливами „гнилого Заходу".

Ідучи по лінії найменшого опору, ці представники твердять, що перенесення літніх ігрищ до іншої країни, чи їх відкладення могло б захитати цілий олімпійський рух, не розв'язуючи існуючих політичних криз у світі.

Це „вода на млин" Міжнародного Олімпійського Комітету (МОК), що його очолює лорд Кілланін. МОК також поставив ряд пропозицій організаторам ігрищ у Москві, які „обіцяли" взяти їх до уваги без будь-якого зобов'язання. Можна сподіватись, що московські організатори погодяться на те, щоб атлети інших країн не мусіли маршувати під їхніми прапорами чи стояти на струнко під час відіграння їхніх національних гимнів. Бо тоді стадіони заллє море червоних прапорів під звуки гимну „країни Рад", як цього від початку бажають собі господарі ігрищ. Вони вже раніше заявили, що „совєтські атлети" з гордістю виступатимуть під прапором і познаками „найбільш передової" країни у світі, а про спрепарований зміст Олімпіяди найкраще свідчить олімпійська емблема, що її так легкодушно апробував МОК: п'ятикутна червона зоря на мініятюрно відтвореній вежі Кремля.

Пропозиції західньо-европейських країн мусять ще узгіднити крайові комітети, а відтак „непомильні батьки" з МОК-у. Це досить скомпліковане питання, коли взяти до уваги факт, що деякі крайові комітети беруть сильно до уваги можливість бойкоту, як до цього закликали їхні уряди. А крім того, організатори у Москві — це відомі специ гнучких ходів у нехтуванні різних постанов, тимбільше у міжнародному спорті, де на вершинах замраченого Олімпу правлять знавці типу Кілланіна.

Подивугідний приклад настанови до заплянованої Олімпіяди у виду існуючих обставин дав маленький Ліхтенштайн. На знак протесту проти аґресії Москви, ця країна знищила повний наклад пропам'ятних олімпійських марок. Продаж марок становить 8 відсотків загального бюджету цієї країни, яка має 26,000 населення. Власне Ліхтештайнові було б найлегше погодитись на те, щоб відіграти олімпійський гимн, бож свого він не має. Але натомість має характер.

<u>*З НАШИХ БУДНІВ*</u>

У БОГА — НА КРЕДИТ

Обидві „Свободи", так українсько — як і англійськомовна, однозгідно підкреслювали, що в цьогорічному поминанні покійників на українському цвинтарі св. Андрія у цю Провідну Неділю взяли участь непроглядні тисячі, так православного, як і католицького Божого люду! На жаль, моє ще далі немудре здоров'я не дозволило мені бути між тими побожними прочанами, хоч серце моє горіло бажанням поклонитись рідним могилкам, помолитися за душі близьких і дорогих друзів, приятелів та земляків, зокрема ж традиційно вшанувати пам'ять незабутнього побратима, сл.п. Миколи Понеділка, а вже при цій нагоді відвідати свою власну „парцелю", що зараз таки поруч Миколиної могили, покищо — порожнє, рясним рястом рясніє, зелен-травою зеленіє, — хоч небагато хибло, а була б і вона, ця „парцеля", дістала півроку тому свого постійного мешканця...

— Це був „шорт-кол", пане товаришу, — завважив один з моїх лікарів, коли я залишав лікарню, — і майте це на увазі, що з цього часу ви житимете в Пана Бога на кредит, а кредит в наші часи — дорогий! — так на землі, як і в небесах, правдоподібно. І якщо вам дано тимчасову відпустку з того світу, то ви не смієте змарнувати таку надзвичайну нагоду і мусите відтепер дуже файно писати, тобто уважно ставити слово коло слова, щоб вони, ці ваші слова, не ранили, не шарпали і не кусали людських сердець, а були для них неначе цілющим бальзамом — святолюрдською водою!

Маючи на увазі таку пересторогу, автор цих рядків, — як любить писати пан редактор Кедрин, — не піддасться впливам і намовам різних активістів, що прагнуть заставити його включитися активніше і бойовіше своїм пером, чи то пак, машинкою, — у наші будні!

— Це добре, милий брате, — сказав недавно один з таких активістів, — що ти нарешті перестав дякувати в пресі своїм лікарям і бити поклони перед святим Юром, а зачав приглядатися юним танцюристкам... Це знак, що ти вже вертаєшся до життя і здоров'я. До повного твого видужання, так фізичного, як духового, бракує ще одного важливого фактора: щоб ти почав відвідувати „політичний перелаз", тримати руку на живчику життя й устами таких визначних вчених мужів, як „ливанський амбасадор", „пан меценас", чи той патріот, що „смакує скача на скалах", — відважно забирати слово у всіх політичних, громадських, дисидентських і мирянських справах!

— Хіба по моїм трупі! — різко перебила в цьому місці його мову кума Марта. — Як довго він перебуває під моїм і мого чоловіка дахом, я ніколи не дозволю йому відвідувати ваші „перелази" і займатися вашою „політикою"! Що ви собі гадаєте?.. Чоловік майже чудом вирятувався з такої великої біди, а ви хочете запхати його знову до шпиталя святого Францішка?!

Наш активіст закінчив свої відвідини таким коментарем:

— Ой, милий брате, та в тебе не кума — а маєток! Не забудь подарувати їй гарну китицю квітів з нагоди Свята Матері!

Ікер

Людмила Волянська

МИСТЕЦЬ-ЄВРЕЙ, ЩО „НАРОДИВСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ СОРОЧЦІ"...

(2)

Його думка про мистецький „не-конформізм" така, що слід вміти щось з себе дати, опанувати досконало найтяжчу техніку рисунку й малюнку, пізнати й зглибити справжнє традиційне клясичне мистецтво, а тоді, і щойно тоді піднестися в своєму „модерні" понад традиційні вмілості, а не прикривати своє невміння і невисокий професійний рівень (те, чого не мають) акробатичними вигадками, менш або більш несподіваними й ексцентричними. Треба працювати, осягнути традиційні вмілості так, як осягнув їх він сам, і про це говорить без фальшивої скромности, а тоді стати над традицією.

З таким поглядом на мистецтво, мистецтво, яке повинно промовляти зорово й емоційно, яке мусить бути підпорядковане високим вимогам гармонії, краси й того вічного, що було перед нами й буде по нас, тяжко приходиться цьому мистцеві розмовляти з чи не більшістю американських власників ґалерій, у яких мусітиме врешті-решт експонувати свої цінні твори. Ці розмови ведуться „з різних позицій", — каже мистець, бо тут той великий художник, хто заробляє великі гроші. А в нас, на Україні, навіть кожна селянка й кожний селянин з глибокою пошаною ставилися до мистця, навіть незнайомого, бо він, як і поет-перебендя „говорить з Богом", з вічністю, з Красою. Інакше, ніж в Америці, відношення до мистецтва в Европі, воно там наближене до українського сприймання.

Вже тут, в Америці, тепер Туровський наново намалював понад 60 картин, з того десять олій, а решта — тому що дорогий все таки для безробітного покищо художника матеріял для малювання — графіка. У станковій графіці він майстер, не чужа йому й книжкова графіка. За ним понад двісті книжок, які він ілюстрував.

Серед українських авторів йому полонив душу й серце геніяльний Стефаник, до новель якого він дав 160 чорнобілих ілюстрацій (56 — вугіль, 16 — літографії, 100 — малюнків). Це збірка „Кленові листки" 1965 року. Цікава деталь, прогресисти в Канаді видали по-англійському 50-сторінкову ілюстровану журнальних вимірів книжку про Стефаника в ювілейному 1971 році. В ній без подання прізвища мистця Туровського використано дев'ять його ілюстрацій до Стефаника. Це правильні сільські українські типи, які змальовував мистець з натури, провівши в селі Стефаниковому Русові шість місяців для цього. Там зробив тисячу ескізів лиць селян для збірки.

Працьовитість і дбайливість Михайла Туровського подивугідна, як і ознайомлення з народним українським життям. З вмілістю ілюстрував мистець і Лесю Українку, „Лісова пісня" 1967, і Івана Франка „Вічний Революціонер", збірка 1969 року, та багато інших українських видань. Не ілюстрував Шевченка ще, але має багато станкових робіт з Шевченковою тематикою.

Жив він цілковито з мистецтва. Для праці над „Кленовими листками" він дістав від уряду 5 тисяч карбованців, які йому вистачили на два роки, звичайно, скромного життя. Щоб жити матеріяльно ліпше, доробляв тим, що в процесі праці над Стефаником також зілюстрував з 20 книжок, про які не високої гадки, називає їх „макулятурою". Є в мистця, очевидно, і російська тематика, зокрема поема Блока „Двенадцать", та ілюстрації або твори на теми таких письменників, як Леон Фейхтвангер, німецький письменник жидівського походження, який писав проти нацистів. Каже творчість мистця і про його подив для Шолом-Алейхема.

Найбільшої популярности здобули його ілюстрації до книги про всесвітню літературу, що вийшла в Москві накладом одна третина мільйона примірників, а улюбленим пляном на майбутнє для мистця є проілюструвати повний Кобзар Шевченка, бож не даром малий синьоокий хлопчик з пшенишним волоссям народився в українській біленькій вишитій сорочечці в родині жида-кравця Саула Туровського і його доброї дружини, Михайликової матері.

До матерів у мистця великий пієтет, і тому в нього є цілий цикл „Материнство", якого — каже — ніколи не закінчить, бож це невичерпне джерело надхнення. Це і прекрасний портрет Олени Кульчицької, це і „нічого кращого немає, як тая мати молодая", його власна дружина Софія з донечкою Євгенією, якій тепер вже сім років і вона навчається в першій клясі американської школи на Бронксі, де живе родина Туровських. 19-річний син Роман буде також малярем, як батько. В Америці живе також рідний брат Туровського, Анатолій, маляр і теж член Спілки художників УРСР. Дружина маляра Софія — інженер, шукає праці для утримування родини, якій на перші шість місяців давала допомогу організація „НАЯНА", що опікується переміщеними особами з СССР.

Що ж — треба потішити мистця: він на вершку своїх творчих сил, вміння і задумів. І тут, як влаштується його матеріяльна сторінка, він вже не мусітиме творити те, що „влаштовує владу", а те, що диктує йому його мистецьке сумління. Можуть стати прибутковим видом мистецтва для нього і портрети, які виконує незвичайно гарно й глибоко, з тонкою спостережливістю з „першого імпульсу і суми пізніщих вражень", розкриваючи внутрішню суть мальованої особи. Мистець має „гостроту бачення, високу культуру рисунка, виразність композиційного рішення", які поглиблюють психологічну характеристику кращих портретів М. Туровського", — писав слушно мистецтвознавець Ігор Верба у передмові каталогу, виданого Спілкою художників УРСР, про який вже згадано вище і який пощастило Майстрові вивезти з Києва. Вивіз він у своїй пам'яті і частину афоризмів його авторства, що були видані „там". Дві третини їх відновив тут і треба, щоб Михайло Туровський видав їх також і українською мовою. Це власне з тих афоризмів взятий заголовок про „українську сорочечку" дитячу. Повна фраза така: „Я еврей, народився в українській сорочці, але все життя плакатиму російськими сльозами..." Ці слова можна довго обмірковувати...

Це стільки розповів мистець про себе, але прецікаві його уваги про інших українських мистців, таких відомих, як Микола Глущенко, що з ним молодого Туровського зв'язав портрет, що його малював наш мистець з старого майстра. Перед смертю Микола Глущенко був так врадуваний і зворушений цим портретом, що, цілуючи молодого портретиста, дарував йому оригінали — офорт Пікассо і гравюру Леже. Михайло Туровський великодушно відмовився від стотисячного, якщо не більше, подарунку, але старий мистець все таки вмовив молодого колеґу взяти дві акварелі Кандінського.

(Закінгення на стор. 4)

ПОНАД 50 ВІДСОТКІВ УЧНІВ СЕРЕДНІХ ШКІЛ ЧІКАҐА не закінчують їх, — твердить журнал „Чікаґо Репортер", який займається проблемами етнічних меншин. Згідно зі статистичними даними, зі загального числа 45,965 учнів, які вступили до середніх шкіл в 1975 році, тільки 20,846 одержали дипломи. У 1977 році 51 відсоток учнів четвертого року не закінчили навчання, а в 1978 році то число зросло до 52 відсотків. Згідно зі законами Іллиной, навчання в тому стейті є зобов'язуюче тільки до 16 року життя.

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ...

(Закінчення зі стор. 2)

Української Еміґрації в Авґсбурзі, в якому працював також колишній секретар Сойму Карпатської України інж. Леонід Романюк (голова Сойму, проф. Авґустин Штефан відкрив першу українську гімназію, також в Авґсбурзі, на базі вивезеної ним Української

Сл. п. Юліян Ревай

гімназії з Модржан біля Праги). Не обійшлося без терпіння і тут для Юліяна Ревая, бо на домагання Сталіна, американські військові чинники взяли були його на якийсь час під арешт, закидаючи йому „воєнне злочинство". Факти й добрі люди опрокинули ці закиди й Юліян Ревай на сам День Подяки в 1948 році прибув до своїх рідних у Мериден, Коннектикат.

Розпочав Юліян Ревай своє нове життя в Америці звичайним робітником у Кайзер Корпорейшен в Детройті, Міч., аж до лютого 1949 року. Коли він приїхав на Четвертий Конґрес УККА до Вашінгтону, його запрошено на пост керівника канцелярії Централі УККА в Ню Йорку. На цій посаді він працював аж до 1958 року, коли то обняв він пост директора Українського Інституту Америки, на якому пості застала його несподівана смерть 30-го квітня 1979 року.

Прибувши до Ню Йорку, Юліян Ревай негайно включився в суспільно-громадське життя. Уже в 1949 році він очолив товариство новоприбулих українців „Самопоміч", якою керує аж до 1970 року. В 1951 році він став ініціятором організації кредитової кооперативи „Самопоміч" у Ню Йорку, головою якої був він від 1953 до 1972 років. Будучи щирим соборником, Юліян Ревай не забував своєї ближчої батьківщини — Срібної Землі. Насамперед, в Ню Йорку вступив він до підкарпато - руської парохії Пречистої Діви Марії, з якої і відпроваджено його на вічний спочинок. При парохії реґулярно він працював в суботній школі й співав у церковному хорі, а з цим нав'язував дуже сердечні відносини із своїми земляками, парохом монс. Мисуличем і владикою Дудиком. Працював він у „Карпатському Союзі", а в 1963 році заснував Карпатський Дослідний Центр і його очолив. У 1953-1954 роках співпрацював з д-ром Василем Верешем у видаванні й редагуванні тижневика „Карпатська Зоря", а також у радіогодині під тією самою назвою.

Юліян Ревай входив постійно до керівних органів Централі УККА, а в тім був він також співосновоположником Світового Конґресу Вільних Українців у 1967 році й головою Контрольної Комісії СКВУ. Але понад 20 років керував він Українським Інститутом Америки, будучи в цей спосіб у центрі найрізноманітнішої діяльности української спільноти. Та найближче його серцю був постійний музей народної ноші та опіка над великою збіркою малярського й скульптурного мистецтва. Робив він заходи створити архів-музей Карпатського Дослідного Центру, до якого скрупулятно збирав цінноші про Карпатську Україну.

Серед великих плянів майбутніх публікацій з життя-буття карпатських українців в сорокову річницю Карпато-Української Республіки несподівано відійшов Юліян Ревай у вічність. У вирі праці в різних ділянках організованого суспільно-громадського життя він не мав змоги написати своїх споминів, хоча його життя було дуже багатогранне й конструктивно-творче.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

ЕВРОПЕЙСЬКІ БАНКИ, ПРИНАЙМНІ ПОКИЩО, відмовили вимозі предсідника Федерального Резервового Уряду, П.А. Фолькера, обмежити позики американським компаніям. Обмеження позик вимагав П.А. Фолькер, як засобу в боротьбі з інфляцією.

ОБ'ЄДНАНІ УКРАЇНСЬКІ КОМІТЕТИ ОБОРОНИ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ

проголошують

ВАЛЕНТИНУ СІРУ

з ОДЕСИ

УКРАЇНСЬКОЮ МАТІР'Ю РОКУ

і звертаються до Громадян в ЗСА, Канади про духову, моральну і матеріяльну піддержку для неї і її родини.

ВАЛЕНТИНА СІРА є символом переслідуваних українців в Совєтському Союзі, які потребують нашої помочі.

За дальшими інформаціями прошу звертатися до нижче поданих Комітетів.

UNITED UKRAINIAN HUMAN RIGHTS GROUPS

name

VALENTYNA SIRA from ODESSA THE UKRAINIAN MOTHER OF THE YEAR

and ask all concerned Ukrainians from the USA and Canada to give her and her family spiritual, moral and financial support.

VALENTYNA SIRA is a symbol of the persecuted and repressed Ukrainians in the Soviet Union who are in desparate need of our help.

For further information please contact any of the Committees listed below:

Committe for the Defense of Soviet Political Prisoners, P.O. Box 142, Cooper Sta., New York, N.Y. 10003.

Committee for the Defense of Soviet Political Prisoners, P.O. Box 965, Philadelphia, Pa. 19105.

Human Rights for Ukraine Committee, P.O. Box 7101, Philadelphia, Pa. 19117.

Committee for the Defense of Human Rights in Ukraine, 26019 Cunnigham Dr., Warren, Mich. 48091.

Ukrainian Council on Human Rights, 2008 E. 125 St. #1, Cleveland, Ohio 44196

Committee for the Defense of Ukrainian Polical Prisoners, 4000 Whitewater Creek Rd., Atlanta, Ga. 30327.

Americans for Human Rights in Ukraine, 43 Midland Pl., Newark, N.J. 07106.

Americans for Human Rights in Ukraine, 54 Oaklawn Dr., Rochester, N.Y. 14617.

Ukrainian Committee in Defense of Human Rights in Soviet Union, 60 Stones Throw Rd., Easton, Conn. 06612

Committee for Human Rights in Ukraine, 2838 Magnolia Avenue, St. Louis, Missouri 63104.

Committee for Human Rights in Ukraine, 39800 Fremont Blvd., Fremont, Calif., 94538. Apt. 279.

Toronto Human Rights Committee, 171 S. Kingsway, Toronto, Ont., Canada M6S 3P6

Координатор Ігор Ольшанівський — 43 Midland Pl.,Newark, N.J. 07106.

Отець Прелат Д-р Степан Кнап і Парафіяльний Комітет

Української Католицької церкви

св. Константина в Міннеаполісі, Мінн.

запрошують усіх Парафіян і Приятелів на

УРОЧИСТИЙ АКТ СПАЛЕННЯ ДОКУМЕНТУ (МОРТҐЕДЖУ)

з нагоди сплачення парафіяльного боргу

в неділю, 18-го травня 1980 року

ПРОГРАМА:

Год. 10:00 рано — **БЛАГОДАРСТВЕННА СЛУЖБА БОЖА,** яку відслужить о. Прелат ВАСИЛЬ БІЛИНСЬКИЙ, Адміністратор Епархії, св. о. Николая в Чікаґо.

Год. 12:30 по пол. — **Святковий Бенкет** в шкільній авдиторії, в пошану ФУНДАТОРІВ І ДОБРОДІЇВ Церкви.

о. Прелат Д-р СТЕПАН КНАП, парох
І ПАРАФІЯЛЬНИЙ КОМІТЕТ

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Знайомих і Приятелів, що у четвер, 8-го травня 1980 р., відійшла у Вічність, на 90-му році життя,

наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ І ПРАБАБУНЯ, СЕСТРА І ТЕЩА

св. п.

МАРІЯ ФЕЛЕНЮК

нар. у с. Вербів, Зах. Україна

ПАРАСТАС в п'ятницю, 9-го травня 1980 р., о год. 8-ій веч., в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН в суботу, 10-го травня 1980 р., о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра, а опісля на цвинтар.

Горем опечалені:
СТЕПАН — чоловік
син — ТЕОДОР на засланні
ЛЕСЯ ГЕВКА — синова
Д-р ПЕТРО ГЕВКА з дружиною ОРИСЕЮ — внук
Правнучки— ЛІДА, ТАЛЯ, ТУСЯ, КСЕНЯ
КАТЕРИНА ТУРЧИН — сестра
ГРИГОРІЙ ЛЕЩУК з дружиною і дітьми — небіж
Сестри та ближча і дальша Родина в Україні

Повідомляємо Рідних і Знайомих, що дня 26-го лютого 1980 року, після тяжкої недуги, упокоілася у Бозі, на 67-му році життя,

наша Найдорожча і Незабутня
СЕСТРА, БРАТОВА І ТЕТА

бл. п.

ОЛЯ КНЯГИНИЦЬКА

дочка блаженної пам'яті о. Емануїла і Марії з Турчмановичів Княгиницьких, довголітня секретарка української середньої школи в Коломиї.

ПОХОРОН відбувся 28-го лютого 1980 р. в Коломиї з участю Рідні та Знайомих.

Просимо про молитви за упокій Душі Покійної Олі.

Опечалені:
брат — СЕВЕРИН КНЯГИНИЦЬКИЙ і дружина МАРУСЯ та діти ЛІДУСЯ, МАНЬО І ДЖЕНІ, АДРІЯН, ХРИСТЯ І ЙОСИФ ШМІДТ, МАРІЯНЦЯ, ТЕРЕСЯ
братова — ЛЮБОВ КНЯГИНИЦЬКА, дружина покійного о. ЯРОСЛАВА

братанки:
ЗЕНОН І ДУСЯ КНЯГИНИЦЬКІ і син РОМЧИК
РОМА І ІГОР ГАЙДА і сини БОРИС, МАРКО, РОМАН, ПАВЛУСЬ
БОГДАН КНЯГИНИЦЬКИЙ і син СТЕПАНЧИК
сестрінка — ЛІДА І БОГДАН ЛИСАК та діти ІГОР І СУЗАН та МИХАСЬ
сестрінка — ІРЕНА І ЯРОСЛАВ ЯВОРСЬКІ і діти МАРУСЯ І ЮРІЙ

Северин Княгиницький
8400 Maltby Rd., Brighton, Mi. 48116

Ще тільки 3 тижні до

6-го УКРАЇНСЬКОГО ФЕСТИВАЛЮ!

Субота, 31-го травня 1980 року

Garden State Arts Center, Exit 116, Garden State Parkway

Квитки на концерт замовляти в пана МИХАЙЛА ІВАНЦЕВА:
(201) 352-8257 або (201) 761-5977

Осередок СУМ-А ім. 30-го Червня в Йонкерсі та Спортова Ланка „Крилаті"

запрошують всю Молодь та старше Громадянство на

ВЕСНЯНУ ЗАБАВУ

в суботу, 17 травня 1980 р., о год. 9-ій веч.
в просторій залі Дому СУМ-А

301 Palisade Avenue, ЙОНКЕРС, Н. Й.

До танців гратиме оркестра „Оксана"

Під час забави — виграші та інші несподіванки

Столики можна замовляти кожного вечора в Домі СУМ-А.

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Незабутнього МУЖА

бл. п. мистця

МИКОЛИ НЕДІЛКА

який упокоївся 12-го травня 1979 року

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в монастирі оо. Василіян в Ґлен Кові, Н. Й.
в неділю, 11-го травня 1980 р., о год. 9-ій ранку

Прошу Друзів і Приятелів помолитися в цей день за Його світлу душу

Дружина ОКСАНА з Родиною

Координаційний Комітет Українських і Українсько-Американських Комбатантських Організацій в Ню Йорку та Б-во „Броди-Лев"

повідомляють, що

ТРАДИЦІЙНЕ ЗЕЛЕНО-СВЯТОЧНЕ ВШАНУВАННЯ ПОЛЯГЛИХ ВОЯКІВ-УКРАЇНЦІВ

відбудеться

в неділю, 25-го травня 1980 р. на Оселі „Верховина" — Українського Братського Союзу в Ґлен Спей, Н. Й.

З ТАКОЮ ПРОГРАМОЮ:

Год. 10-та ранку — БОГОСЛУЖБИ в Українській Православній та Католицькій Церквах.
Год. 12-та дня — СОБОРНА ПАНАХИДА біля Могили-Пам'ятника та зложення вінків.
Год. 1-ша по пол. — СПІЛЬНИЙ КОМБАТАНТСЬКИЙ ПОЛУДЕНОК.

Просимо всі Організації Молоді та Комбатантські взяти зорганізовану участь з прапорами, а все Громадянство численною участю вшанувати пам'ять Полягпих Вояків-Українців.

Автобус до Ґлен Спей від'їде з-під Українського Народного Дому, 140-142 Друга Авеню, Ню Йорк, Н. Й., в неділю, 25-го травня, о год. 7:15 ранку, а поверне коло год. 6-ої веч. Квитки на автобус в ціні $12.00, можна набути в крамницях АРКА та ЕКО.

Пластова Станиця в Чікаґо, Ілл.

організує

ВИШКІЛ НА СТУПІНЬ НОВАЦЬКОГО ВИХОВНИКА/-ЦІ

на оселі „Беркут" у Вестфілд, Висконсин
від 22-го червня до 5-го липня 1980 р.

ДЛЯ ЮНАКІВ/-ЧОК від 16 років життя, які мають 2-гу пробу УПЮ

Зголошуватись до: ХРИСТІ ПАНЧУК

CHRYSTIA PANCHUK
6720 N. Edgebrook Terrace, Chicago, Ill. 60646
Tel.: (312) 763-3835

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що 28-го квітня 1980 року відійшов у Вічність на 89-му році життя,

наш Найдорожчий БАТЬКО, ДІДО І ПРАДІДО

бл. п.

ІВАН ЦЕГЕЛИК

ПОХОРОН відбувся в четвер, 1-го травня 1980 р. з похоронного заведення Насевичів у Філядельфії, Па., до церкви св. Йосафата, а звідтілля Тлінні Останки Покійного були поховонені на цвинтарі у Факс Чейсі.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Горем прибита —

РОДИНА

Увага! Увага!

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ

при ЦЕРКВІ СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ, 7-ма вул. (2-3 Авенями)

П'ятниця, 16 травня 1980 р., год. 4-11 веч. • **Субота, 17 травня 1980 р., год. 11-11 веч.** • **Неділя, 18 травня 1980 р., год. 1-10 веч.**

Різнородна чудова програма! *Смачні харчі!* *Просимо всіх!*

XIII КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ...

(Закінчення зі стор. 1)

участь в Конгресі має право:

Кожна членська організація має право вислати свого представника або представників на Конвенцію УККА згідно з такими засадами:

а. — організація, що має не менше ніж 20 і не більше ніж 100 дійсних членів, має право на **одного** (1) делеґата.

б. — організація, що має більше ніж 100 членів, має право на **двох** (2) делеґатів.

в. — Кожна Екзекутива належно кваліфікованої центральної або всенародної організації має право вислати **одного** делеґата, якщо має менше ніж 5,000 членів.

г. — Екзекутива належно кваліфікованої всенародної організації має право вислати додаткових делеґатів згідно з такими засадами:

одного (1) делеґата, коли докаже, що має більше, ніж 5,000 членів.

двох (2) делеґатів, коли докаже, що має більше ніж 10,000 членів.

трьох (3) делеґатів, коли докаже, що має більше ніж 30,000 членів.

Організації — члени УККА — мають платити такі річні вкладки:

а. — кожна Екзекутива всенародної організації не менше як 100.00 долярів річної вкладки за кожного делеґата, якого має право вислати на Конвенцію УККА.

б. — кожна інша організація не менше як 25.00 долярів річної вкладки за кожного делеґата, якого має право вислати на Конвенцію УККА.

Розділ II точка 6—

а. — Кожний управнений Відділ УККА повинен не пізніше як за 60 днів перед Конвенцією УККА оголосити і скликати загальні збори всіх платників Народного Фонду УККА, які мають відбутися протягом двох тижнів від дня оголошення, з метою вибрати делеґатів.

Кожні такі збори в праві вибрати:

1. **одного** делеґата на 25-100 учасників,

2. Якщо на збори явиться більше як 100 учасників, тоді за кожну дальшу повну сотню платників Народного Фонду УККА ще по **одному** делеґатові.

б. — У випадку, коли місцевий Відділ УККА не буде в спроможності або відмовиться скликати такі збори, на писемне прохання, складене десятьма платниками Народного Фонду в даній місцевості, із засвідченням, що Відділ не справився із скликанням та відбуття таких зборів, і внесене до Екзекутиви не пізніше як за 45 днів перек Конвенцією, Екзекутива на основі наведеної правної причини сама скличе і переведе такі збори не пізніше як за 30 днів перед Конвенцією для вибору делеґації в спосіб і на умовах, які Екзекутива вважатиме за відповідні.

Повновласті і реєстраційні листки для делеґатів Канцелярія УККА вишле окремою посилкою в червні ц.р. після нарад Крайової Ради.

Статутові справи — Члени УККА мають право вносити до Статутової Комісії пропозиції змін і доповнень до Статуту. Схвалений на XII Конгресі Статут переслано всім організаціям і Відділам УККА в грудні 1976 року.

Пані і Панове!

Стоїмо напередодні XIII Конгресу Українців в Америці. На ньому всі його учасники-делеґати матимуть змогу розглянути і оцінити діяльність Українського Конґресового Комітету Америки за час від XII Конґресу, що відбувся в жовтні 1976 року, до жовтня 1980 р. На ньому делеґати Центральних Українських Організації, їх низових клітин, як і Відділи УККА, повинні устійнити спільними зусиллями програму праці Українського Конґресового Комітету Америки на майбутнє.

В 1944 році відбувся у Філядельфії II Конгрес УККА, що позначився творчими постановами, що мали вплив на українську спільноту в дальших десятиліттях громадського життя в Америці.

Ми переконані, що всім членським організаціям залежатиме на тому, щоб їх репрезентаційна організація діяла якнайсправніше, а в своїй праці і цілях керувалася добром поневоленого, але нескореного українського народу, що є рівночасно в найкращому інтересі Америки.

На цьому Конґресі ми виявимо повну солідарність з українським народом у його змаганнях до волі і незалежности та висловимо нашу гордість із кровної приналежности до цього народу, який у найтрудніших обставинах продовжує і розгортає свою боротьбу за право жити на волі та бути господарем своєї землі.

Вітаємо Вас з надією зустрітись у Філядельфії в жовтні цього року на Конґресі

РЕЧЕНЕЦЬ ЗГОЛОШЕННЯ ДЕЛЕҐАТІВ 15-ГО ВЕРЕСНЯ 1980.

ЗА ЕКЗЕКУТИВУ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

проф. Лев Добрянський
президент

Володимир Мазур
екзекутивний заступник президента

Уляна Дячук
касир

Едвард Попіль
секретар

Ігнат Білинський
секретар

Іван Базарко
адміністративний директор

Ню Йорк, квітень 1980 р.

ІНДУСТРІЯ, ЩО МУСИТЬ ЧАС ВІД ЧАСУ ДЕСЬ складати свої радіоактивні залишки-відпади, мусітиме тепер витрачати на такі „маґазинування" приблизно один більйон долярів, згідно з оголошеними в понеділок, 5-го травня, новими реґуляціями Агенції охорони довкілля у Вашінґтоні. Ці реґулювання запізнилися вже на два роки, але тепер їх приспішено через голосну пожежу з вибухами у відомому складі незабезпечених відпадків у Елізабет, Ню Джерзі, минулого місяця, чи затроєння водного каналу хемікаліями поблизу Боффало та інше. Ці розпорядження-правила становлять собою 2000-сторінкову книгу і страшенно складні, але вони віднині будуть заборолом проти „обурливих практик минулого" у цьому відношенні,сказав Екгардт Бек,заступник голови Агенції охорони довкілля, на пресовій конференції у Вашінґтоні 5-го травня.

ПІВДЕННУ БАПТИСТСЬКУ КОНВЕНЦІЮ, найбільшу протестантську деномінацію в ЗСА, бажають перебрати під свою контролю баптисти-консерватисти, які вірять у кожне слово Біблії, що воно дослівно правдиве. Вони розпочали рух за перебрання контролі в проводі Південної Баптистської Конвенції. Рухом керує священик Пейдж Петтерсон з Далласу і він змагає поставити на чотири наступні роки президентом цієї церковної 13-мільйонної організації консерватиста-баптиста; президент у свою чергу назначує довірених Церкви на чотири роки.

„ПРЕСС ТРАСТ ІНДІЇ" ПОВІДОМЛЯЄ, ЩО ВЕСІЛЬНА ГРУПА, ЯКА ПЕРЕПЛИВАЛА на поромі ріку в провінції Ґуярат в числі 50 осіб потонула. Врятувалося тільки п'ять осіб. Причина потонення порому ще не вияснена.

МИСТЕЦЬ-ЄВРЕЙ...

(Закінчення зі стор. 2)

Високо в спогадах пана Михайла і Олена Кульчицька, Василь Касіян, Михайло Дерегус і Анатолій Базилевич, цей чарівник, що вичарував нам небачену ілюстровану „Енеїду".

Мистець Михайло Туровський

Цікавий дуже спогад про „великого українського скульптора Михайла Грицюка, як він з батьками переїхав з Арґентини назад на Україну, які труднощі вони спіткали — ці поворотці — замість обіцяних „благ", про які так багато надивився в совєтських фільмах, ще бувши в Арґентині. Розповідав Туровський, як старий батько Грицюк, що попродав усе на Заході, добивався житла від „народної" влади три місяці, живучи з родиною під відкритим небом, а потім майже рік благав дозволу повернутися назад у „капіталістичне пекло"...

Розуміється добре маестро і на політиці. Оцінює оригінально Хрущова, який одноразово містив у собі і щось дуже добре і щось дуже зле... Він врятував тих жидівських лікарів, що „занесли руку" на Сталіна, але і сам, розпочавши „відлигу", повернув до арештів інакодумців, що їх перше (як, напр., Солженіцина) сам заохотив писати проти сталінських драконських практик. Хрущов — і Санчо Панса і лицар, він — чорт і святий, лідер і блазень...

Справжнім генієм в очах Туровського стоїть режисер Параджанов: „Він геній кожної секунди, і вдень і вночі. Він генерує невпинно фундаментальні ідеї". — Коли Параджанова кинули до в'язниці, він з мотуззя, цвяхів, дощок і якихось дрібниць зробив портрет начальника тюрми, і всі ахнули. А ось з мораллю в традиційному сенсі цього слова в Параджанова не все гаразд...

Але не геній Параджанова, не ті, про кого багато й з любов'ю розповідає, полонили його найбільше, „володарем своїх дум" він має польського сатирика жидівського роду Станислава Єжи Леца, „Мислі неучесане" якого є настільною книжкою мистця.

Не можна не запитати мистця, чи не написав би він спогадів? Бож наявний талант оповідача. — Ні. Він навіть докторської тези не писав, лишившись з кандидатською, бо для цього треба б було не малювати, а писати, а Туровський про себе каже, що він не теоретик.

І вже на „закінчення" питаю мистця Туровського щось важливе про його пляни ілюструвати „Кобзаря". Ось він — прагне ілюструвати Шевченка. А що, як хтось відраджуватиме його тут від того? Він ще не цілком знає відносини поміж українцями і жидами тут, що могли б бути ліпші. Ось і сумна для нас справа з „Голокостом", якщо згадати тільки одне. Відповів Туровський, що він і з Совєтського Союзу добивався виїзду тому, що там наказують людині, що їй робити. Тут, у вільному світі, він буде власним паном і малюватиме тих і про тих, кого сам вирішить.

Малює й рисує він невтомно, щоб наверстати втрату творів, не відданих йому владою антилюдського СССР, хоч це була праця 25-ти довгих творчих років життя. Тепер, підготовляючись до виставки в майбутньому, і якщо вдасться — в американській ґалерії, плянує мистець ще багато сказати своїм мистецтвом світові. На підставі баченого в „Свободі" того пам'яткового четверга можна вірити, що і буде саме так, бо і українська стихія не пожаліла цьому маляреві з України своєї творчої краси й щедрої наснаги.

Вечір В. Івасюка в Клівленді

Клівленд, Огайо, (ТУСМ). — Товариство Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського влаштовує, під патронатом Українських Злучених Організацій — Відділ УККА у Клівленді імпрезу для відзначення першої річниці смерти композитора Володимира Івасюка, замордованого органами КГБ у Львові. Імпреза відбудеться в неділю, 18-го травня ц. р., о год. 4-ій по полудні в Авдиторії Собору української православної церкви св. Володимира при 3425 Маріонкліф Драйв в Пармі, Огайо.

У програмі: поминальні відправи в Соборі св. Володимира; святочна промова ред. Віталія Лехтера, розповідь проф. Я. Ласовського про Володимира Івасюка; музичні точки та виставка. Доповіді будуть ілюстровані оригінальною музикою композитора.

Згадане Товариство веде також у стейті Огайо акцію в обороні Юрія Шухевича, сина ген. Романа Шухевича — Тараса Чупринки. Ця справа розглядається тепер у стейтовому сенаті і конґресі і є всі вигляди, як твердять ініціятори цієї справи, на підписання в обидвох палатах стейту окремої резолюції в обороні Шухевича.

„Рада Прихильників УНР"...

(Закінчення зі стор. 1)

або відкидати обраних голосами платників на УДЦентр делеґатів на сесію УНРади з т.зв. Громадського сектора, то відпала плятформа дальшої співпраці,— кажуть організатори і представники Ради Прихильників в УНР. Це власне і стало причиною, що організаційно оформилася опозиція, яка створила окрему організацію під назвою Рада Прихильників УНРеспубліки. „Ми не боремося проти осіб, а тільки проти існуючої системи і змагаємо до збереження чистоти ідеї Української Народньої Республіки без уваги на відносини і вигляд УДЦентру" — говорили пп. д-р Маруся Бек, ред. Іван Кедрин й інж. Всеволод Саленко. Перший рік існування Ради Прихильників присвячено організаційним справам — інформували вони дальше. Зорганізовано вже місцеві Відділи Ради Прихильників у Боффало, Лос Анджелесі, Міннеаполісі, Філядельфії, Ню Йорку і Детройті, у Гамілтоні в Канаді та два Відділи в Канаді, в ході є організування дальших Відділів. 21-22 червня ц.р. відбудеться в Ню Йорку З'їзд членів Ради Прихильників. Водночас Рада Прихильників вже двічі асиґнувала певні допомогові суми закордонному Представництву Київської Гельсінкської Групи на руки її голови генерала П. Григоренка і члени Ради активно співпрацюють в зорганізованому українському суспільстві в ЗСА і Канаді. Коли б у Державному Центрі УНР був привернений правопорядок, то відпала б рація екзистенції Ради Республіки, запевняють її представники.

Після тієї пресової конференції д-р Маруся Бек, ред. І. Кедрин й інж. В. Саленко відвідали ще головного предсідника УНСоюзу д-ра Івана Флиса.

рішила була прийняти назад до УНРади дві опозиційні партії тому, що 1) за законом Президія мала між сесіями УНРади всі права повної сесії і 2) більшість Президії стала на становищі, що коли протягом трьох років переконувано опозиційні партії повернутися до УНРади, то годі відкидати їх, коли вони зголосили готовість до повороту. Але коли президент УНР в екзилі п. Микола Лівицький всупереч Тимчасовому законові про реорганізацію УДЦентру з 10 червня 1948 р. проголосив себе досмертним президентом та приписав собі право призначати певне число членів УНРади і затверджувати

ВИПРАВЛЕННЯ НЕДОГЛЯДУ

У першу списку жертводавців і передплатників поеми-роману Василя Барки „Свідок", що був надрукований в „Свободі" з 6-го травня, через недогляд пропущено стодоляровий даток панства Ігоря і Олі Декайло, за що їх перепрошує Діловий Комітет Фонду.